

vojnih potrebščin. Japonci so prodirali ob železnici dalje do Hajčena med neprestanimi boji. Kuropatkin tega prodiranja na jugu ni mogel zabraniti, ker se je moral varovati, da ga Kuroki od vzhoda in severa ne obide ter ne zapre železnice na Mukden, kar bi bil zanj smrtni udarec.

To je pa Kuroki v resnici nameraval. Dne 30. julija je napadel oddelek generala Kellerja, ki je bil zasedel Janzelinski prelaz 25 angleških milj od Ljaojana. Cel dan je trajal boj, ki se je obnovil pri jutranjem svitu; general Keller je padel v junaškem boju. Ko je hrabri general Keller videl, da je zajet, je vzel

armade tako počasi prodirajo zdaj že dva meseca, Rusi se pa ravno tako počasi umikajo na Ljaojan, kjer je središče. Na poti tje je bil od 2. do 4. avgusta vroč boj pri Hucjadzi. Rusi so porazili cele vrste prodirajočih Japoncev, a nastale vrzeli so takoj izpolnili sledeči oddelki. Po tridnevnem boju so se Rusi zopet umaknili. Na jugu so se umikali od Hajčena čez Anšančan.

Ves mesec je vzdrževal Port Artur besne naskoke Japoncev. Okoli Port Arturja je dobro zavarovan pas izvrstnih utrdb, skozi katerega ne morejo Japonci prodreti. Dne 13. julija so porabili Japonci

OTVORITEV „ALJAŽEVEGA DOMA“ V VRATIH.

praporščaku zastavo in skočil naprej v sovražne vrste. Vojaki so mu sledili. Vse naokoli je bilo zaštevano z japonskimi topovi. Granata je udarila poleg Kellerja in kos ga je težko ranil. V dvajsetih minutah je bil mrtev. Rusi so se umaknili z velikimi izgubami. Padlo je 1000 mož in 29 častnikov. Japonske izgube so pa bile še večje. Tako se je vedno bolj ožil raztegnjeni lok, katerega so položili Japonci okoli glavne ruske armade. 31. julija in 1. avgusta je padlo zopet mnogo Rusov pri Tomučenu. V teh bojih je trpelo vojaštvo od strašne vročine. Od napora in žeje je mnogo vojakov na obeh straneh zblaznelo. Vse tri japonske

vse svoje sile za naskok šli po tisočih v smrt, a niso mogli omajati poguma oblegani posadki. Njihovi napadi so bili namerjeni na dveh krajih proti Zlati gori. Sedem burnih naskokov so Rusi odbili zapored pri Junilazu, petkrat so naskočili Japonci Zlato goro, a vsakokrat so odleteli nazaj z velikimi izgubami, brez pušk, kap in tudi brez čevljev. Sedem tisoč jih je obležalo na bojišču.

Naslednjega dne so bili naskoki še hujši. Ruski vojaki niso niti za minuto zapustili okopov in topov ter odbijali napad za napadom. Zgodilo se je, da so od utrujenosti zaspali pri topovih ali padali v ne-